

3.6.2020

**Helsingin kaupunginmuseon lausunto Pelimannintien ympäristön
asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12625**

HEL 2018-011267 T 10 03 03

Asemakaavoituspalvelu on pyytänyt kaupunginmuseolta lausuntoa kaupunkiympäristölautakunnalle Kaarela (33.KO), Kannelmäki, Pelimannintien ympäristön asemakaavan muutosehdotuksen nro 12625 asiakirjoista: kaavakartta, selostus ja vuorovaikutusraportti. Kaupunginmuseo lausuu asiasta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Asemakaavan muutos koskee Kannelmäen lounaisosassa sijaitsevan Pelimannintien länsipään ympäristöä. Kaavaratkaisu mahdollistaa uusien asuinkerrostalojen rakentamisen kortteliin 33175, joka nykytilanteessa on pysäköintikäytössä. Tavoitteena on täydennysrakentamalla parantaa alueen kaupunkikuvaa ja monipuolistaa alueen asuntokantaa. Korttelissa 33170 sijaitsevaa päiväkotitonttia laajennetaan nykyiselle viheralueelle, mikä mahdollistaa melulta suojatun, metsään rajautuvan leikkipihan. Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma, jonka mukaan alueen katuverkko säilyy pääpiirteittäin nykyisellään.

Asemakaavan valmistelun yhteydessä on 1. maailmansodan linnoitteiden sijaintia ja säilyneisyyttä tutkittu eri lähdemateriaalien ja maastokäynnein kaupunginmuseon toimesta ja yhdessä asemakaavoituksen kanssa. Muutosehdotus noudattaa asemakaavoituspalvelun kanssa neuvotteluissa päädyttyä tulosta.

Kaava-alueen pohjoisosan viheralueella on laaja kokonaisuus 1. maailmansodan aikaisia linnoiterakenteita (tukikohdat XX:4 ja XX:6), jotka ovat suojeltuja muinaismuistolaille. Molemmat tukikohdat on valittu edustavina kohteina valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt -listaukseen (RKY 2009, Pääkaupunkiseudun I maailmansodan linnoitteet). Ne on merkitty kaavakarttaa asianmukaisesti aluerajauksilla, sm-merkinnällä ja määräyksellä.

Nykyisen päiväkotitontin 33170/3 pohjoispuolella linnoitteet eivät näy nykyisessä kantakartassa toisin kuin vanhemmissa asemakaavakartoissa. Päiväkotitontin suunnitellun laajennuksen alueella, YL-korttelialueen luoteisreunassa, on sijainnut tukikohdan XX:4 kaakkoista yhdyshautaa, joka on osittain tuhoutunut ja osittain peitetty 1970-luvun maanrakennustöissä. Se sijaitsee nyt tasaisen kentän ja viistetyn rinteen kohdilla. Vanhojen karttojen ja ortokuvien perusteella hauta on tuhoutunut luultavasti kokonaan, mutta joitakin osia on voinut säästyä,

Helsingin kaupunki

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristötiimi,
kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

2 (2)

3.6.2020

erityisesti pohjoispäässä. Tälle alueelle on merkitty säilytettävä alueen osa (karttamerkintä s), johon liittyy määräys linnoiterakenteiden huomioimisesta: Maanrakennustöiden yhteydessä havaittavista linnoiterakenteista on tehtävä ilmoitus kaupunginmuseolle ja varattava mahdollisuus niiden dokumentoimiseen hankkeeseen ryhtyvän kustannuksella. Alue jätetään vaihtumisvyöhykkeeksi länsipuoliseen luonnontilaiseen metsään. Kasvillisuus, maaston muokkaus ja aitaaminen pitää tehdä luonnonmukaiseksi ja saumattomaksi. Kohdalle ei tule rakennuksia.

YL-korttelin länsipuolelle on merkitty ohjeellisesti ulkoilutie, joka korvaa nykyisen kulkuväylän. Eteläpäässä se menee haudan läpi. Todennäköisesti hauta on tuhoutunut kohdassa. Pohjoispäässä ennen yhtymistä nykyiseen reittiin se tulee kulkemaan kaava-alueen ulkopuolella lähellä säilynyttä hautaa.

Kaupunginmuseolla ei ole kaava-alueen muihin muutoksiin huomautettavaa.

Lisätiedot

Markku Heikkinen, tutkija, puhelin: +358 9 310 71552
markku.heikkinen(a)hel.fi

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö

Tiedoksi

Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu